

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 31

tel./fax 42 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

XI OLIMPIADA WIEDZY O TURYSTYCE

W roku szkolnym 2023/2024 serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych turystyką uczniów i nauczycieli szkół średnich do udziału w XI Olimpiadzie Wiedzy o Turystyce, której tematem przewodnim będzie niematerialne dziedzictwo kulturowe w turystyce. Pretekstem do podjęcia takiego zagadnienia są obchodzone w 2023 r. dwa jubileusze: 20-lecia przyjęcia Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego i 10-lecia Krajowej listy niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Wydarzeniom tym towarzyszy wędrująca po Polsce plenerowa wystawa czasowa *Tradycje od pokoleń. Niematerialne dziedzictwo kulturowe w Polsce*, podczas której organizowane są liczne wydarzenia dodatkowe.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego, prowadzona od 2013 r. przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jest spisem różnorodnych przejawów i bogactwa żywego dziedzictwa niematerialnego z całej Polski, a także wyrazem uznania dla społeczności kultywujących własne tradycje. Obecnie na liście znajduje się kilkadziesiąt zjawisk. Ma ona niezwykle istotne znaczenie dla przedstawienia różnorodności żywego dziedzictwa niematerialnego oraz zachowania polskich tradycji. Ponadto przyczynia się do promowania ich. Jest również podstawą do umieszczenia przejawów niematerialnego dziedzictwa kulturowego z terenu naszego kraju na międzynarodowych listach prowadzonych przez UNESCO, co dodatkowo promuje polskie tradycje w świecie. Na liście reprezentatywnej niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO znajduje się pięć polskich wpisów: szopkarstwo krakowskie, kultura bartnicza (wpis wraz z Białorusią), sokolnictwo (wpis wraz z 23 innymi krajami), dywany kwiatowe przygotowywane na procesje Bożego Ciała oraz tradycje flisackie (wraz z Austrią, Czechami, Hiszpanią, Łotwą, Niemcami).

Według Konwencji UNESCO z 2003 r. *niematerialne dziedzictwo kulturowe oznacza praktyki, wyobrażenia, przekazy, wiedzę i umiejętności – jak również związane z nimi instrumenty, przedmioty, artefakty i przestrzeń kulturową – które wspólnoty, grupy i w niektórych przypadkach, jednostki uznają za część własnego dziedzictwa kulturowego. To niematerialne dziedzictwo kulturowe, przekazywane z pokolenia na pokolenie, jest stale odtwarzane przez wspólnoty i grupy w relacji z ich otoczeniem, oddziaływaniem przyrody i ich historią oraz zapewnia im poczucie tożsamości i ciągłości, przyczyniając się w ten sposób do wzrostu poszanowania dla różnorodności kulturowej oraz ludzkiej kreatywności. Niematerialne dziedzictwo kulturowe to tradycje, zwyczaje, obrzędy czy też umiejętności odziedziczone po przodkach i przekazywane kolejnym pokoleniom. To żywe przejawy kultury, które społeczności uznają za swoje dziedzictwo kulturowe (<http://niematerialne.nid.pl/>).*

Celem organizatorów XI Olimpiady Wiedzy o Turystyce, która zostanie zorganizowana pod hasłem **W poszukiwaniu tradycji – dziedzictwo niematerialne w turystyce**, jest zainteresowanie uczestników poznaniem dziedzictwa, zwłaszcza własnego regionu, jak również zaangażowanie ich w przekaz międzypokoleniowy poprzez bezpośredni kontakt ze wspólnotami depozytariuszy tradycji oraz dbałość o pamięć i zachowanie lokalnych zwyczajów.

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Turystyce

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 31

tel./fax 42 635 45 50

e-mail: owotur@gmail.com

Uczestnicy XI Olimpiady będą mieli możliwość podzielenia się swoją wiedzą oraz doświadczeniem z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym z tradycjami, zwyczajami, obrzędami czy też umiejętnościami. Zadaniem finalistów będzie zaprezentowanie własnego pomysłu na zachowanie (lub przywrócenie) tradycji oraz udostępnienie dziedzictwa niematerialnego i jego praktyczne wykorzystanie w działalności turystycznej np. poprzez warsztaty, lekcje regionalizmu, wydarzenia, szlaki, muzea. Dziedzictwo dla turystów, zwłaszcza tych kulturowych, stanowi bowiem podstawę konstruowania produktów, w tym imprez turystycznych i lokalnych pakietów.

Terminarz XI edycji Olimpiady Wiedzy o Turystyce w roku szkolnym 2023/2024

- etap szkolny 25.09 – 31.10.2023 r. (Zgłoszenie szkoły, Protokół z zawodów szkolnych i Karty uczestników należy przesłać listownie lub email),
- etap okręgowy 04.01.2024 r.
- etap centralny 03 – 06.04.2024 r.

Wszelkie uwagi i pytania prosimy kierować na: owotur@gmail.com lub mariola.milewska@geo.uni.lodz.pl

Literatura (zmienny blok tematyczny):

1. Strona internetowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa <http://niematerialne.nid.pl/>
2. Krajowa Lista Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego <https://niematerialne.nid.pl/niematerialne-dziedzictwo-kulturowe/krajowa-lista-niematerialnego-dziedzictwa-kulturowego/>
3. Strona internetowa UNESCO: <https://www.unesco.pl/kultura/dziedzictwo-kulturowe/dziedzictwo-niematerialne/>
4. Machowska M., 2016, *Turystyka i niematerialne dziedzictwo kulturowe: przegląd szans i zagrożeń. Na przykładzie rzemiosła i rękodziela tradycyjnego*, Łódzkie Studia Etnograficzne, nr 1, t. 55/2016, s. 161-192. <https://apcz.umk.pl/LSE/article/view/LSE.2016.55.09/11009>
5. Mokras-Grabowska J., 2014, *Komercjalizacja kultury ludowej pod wpływem turystyki. Wybrane przykłady w Polsce*, [w:] Tanaś S., Mokras-Grabowska J., (red.), *Od autentyczności do komercji – o doświadczaniu w turystyce*, Warsztaty z Geografii Turyzmu, tom 4, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 207-223. <https://dspace.uni.lodz.pl/bitstream/handle/11089/23073/207-223%20Mokras-Grabowska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Mikos von Rohrscheidt A., Plichta P., 2021, *Dziedzictwo w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej czasopisma naukowego* [w:] Mikos von Rohrscheidt A., (red), *Turystyka Kulturowa*, vol. 3, nr 120, Wyd. KulTour.pl, Poznań. <http://turystykakulturowa.org/ojs/index.php/tk/article/view/1290>